

KANAAL- GEBIED

MOGELIJKHEDEN
IN HET HART VAN BRUSSEL

be canal
be .brussels

HET KANAALGEBIED

MOGELIJKHEDEN IN HET HART VAN BRUSSEL

Het kanaalgebied is een **strategische zone** voor de ontwikkeling van Brussel, in hartje stad, een paar minuten wandelen van de Grote Markt en het historische centrum. Het gebied doorkruist het hele centrale gedeelte van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, aan weerszijden van het kanaal dat de hoofdstad van Europa verbindt met de Noordzee.

Dit industrieel bekken in verandering biedt veel ruimte en **veelzijdige mogelijkheden** voor investeringen, innovaties en ambitieuze plannen. Op allerlei gebied: huisvesting, ondernemingen, horeca, winkels, cultuur...

De Belgische en de Brusselse overheid hebben met steun van de Europese structuurfondsen veel geïnvesteerd in het gebied om een **aangename omgeving** te creëren voor bewoners, ondernemers en bezoekers. Ze hebben braakliggende terreinen in gebruik genomen, voorzieningen en **infrastructuur verbeterd**, gebouwen en openbare ruimte verfraaid en woningen gebouwd en gerenoveerd.

De afgelopen jaren is een **groot aantal ambitieuze private en publieke projecten** gestart of zelfs al voltooid. We noemen de nieuwe **Europese school** vlakbij het koninklijk paleis in Laken, de bouw van de **hoogste woontoren** van België, het eerste hotel met zicht op het kanaal. Ook komen binnenkort allerlei nieuwe projecten van de grond, zoals een **nieuwe duurzame wijk**, terminal voor boottochten en een **ecologisch bedrijvenpark**. Daarom heeft de regering de opmaak van een Kanaalplan gelanceerd met als doel de ontwikkeling van het gebied te kaderen (zie pagina 9).

Er is dus een grote dynamiek en het kanaalgebied biedt veel mogelijkheden waarvoor de Brusselse instanties partners zoeken.

be canal
be.brussels

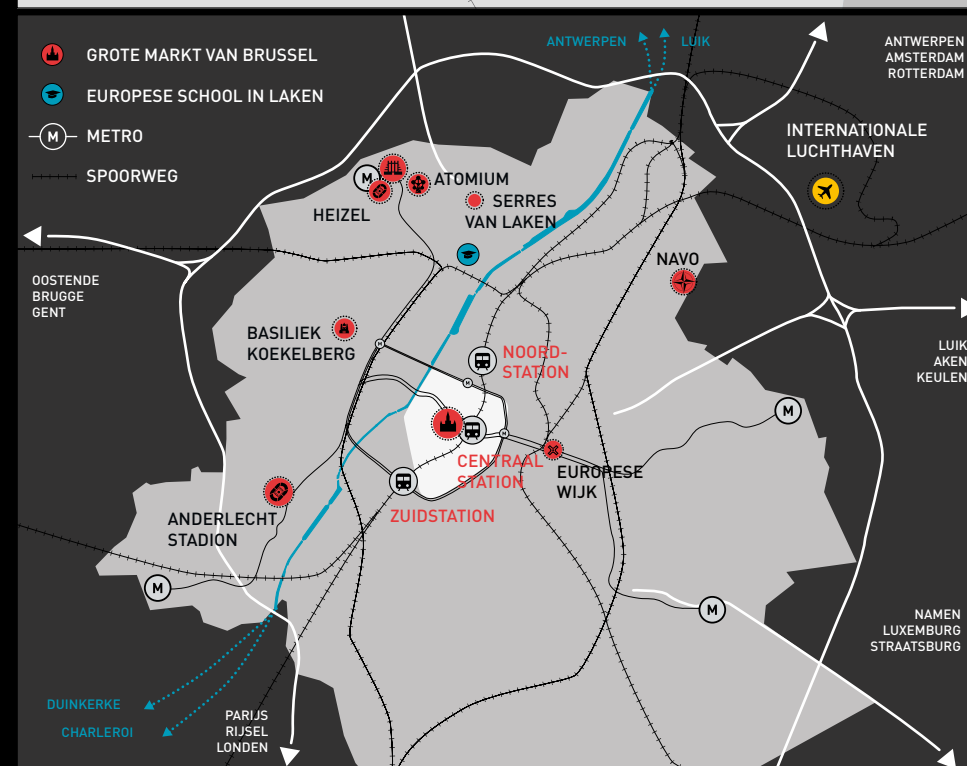
CONTACT

AGENTSCHAP
VOOR TERRITORIALE
ONTWIKKELING - ATO
kanaal@adt.irisnet.be
+ 32 (0)2 563 62 96

WEBSITE VAN
HET KANAALGEBIED EN DE
CENTRALE WIJKEN VAN BRUSSEL
www.bruplus.eu

PORTAALSITE
VAN HET BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK GEWEST
www.brussel.irisnet.be

OP HET KRUISPUNT VAN EUROPA

Als **hoofdstad van Europa** is Brussel de zetel van belangrijke internationale instellingen, zoals de **Europese Commissie** en de **NAVO**. De stad verwelkomt ook het **Europees Parlement**, meer dan **2.000 internationale organisaties** (het grootste aantal in een stad ter wereld op dit vlak), zo'n 1.000 non-gouvernementele organisaties, **4 Europese scholen** (met 9.000 leerlingen), **5.000 diplomaten**, **159 ambassades**, vertegenwoordigingen van **300 steden en regio's**, **15.000 lobbyisten** en circa **1.200 buitenlandse journalisten** die werken voor honderden media. Op een gebied van **161 km²** heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ongeveer **13 miljoen m² kantoren** en bijna **90.000 bedrijven**,

waaronder ongeveer **1.300 buitenlandse firma's** voor **1,1 miljoen inwoners**, meer dan **330.000 pendelaars** per dag en toeristen die ruim **5,5 miljoen overnachtingen** per jaar in Brussel doorbrengen. Brussel is een knooppunt van communicatie in het hart van de **Europese transportnetwerken**, waaronder de **hogesnelheidstreinen (Eurostar, Thalys, ICE)**. De internationale luchthaven ligt op een boogscheut en als **zeehaven** staat Brussel op de **zesde plaats** van de **Europese binnenhavens** in termen van tonnages. Via Antwerpen is de haven verbonden met de Noordzee.

EEN GEBIED IN BEWEGING

Het kanaalgebied ligt in het historische hart en in de voormalige industriewijken van Brussel. Het is een strategische as voor de ontwikkeling van de Europese hoofdstad. De bewoners zijn er het jongste en de bevolkingsgroei is er het hoogste van het hele gewest. Tevens ligt er een enorme **schat van onontgonnen grond**: industriële braakliggende terreinen, opmerkelijke gebouwen die wachten op een nieuwe bestemming... Tussen de verschillende gewestelijke ontwikkelingspolen, bevinden zich er 4 in dit stadsdeel (Schaarbeek Vorming, Thurn en Taxis, Weststation, Zuidwijk).

Sinds de oprichting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 1989 hebben de lokale, gewestelijke, federale en Europese overheid hier massaal geïnvesteerd: in de renovatie van gebouwen, de verfraaiing van de openbare ruimte, onderwijs, de verbetering van de infrastructuur en voorzieningen...

Het strategische karakter van het Kanaalgebied blijkt uit de plaats die het krijgt in diverse plannen die in ontwikkeling zijn: het Kanaalplan (oriëntatieplan voor de ontwikkeling van het Kanaalgebied: zie pagina 9), de Zone van Economische Uitbouw in de Stad (ZEUS: zie pagina's 14 en 15), het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling (GPDO, het beleidsplan van het Gewest tot 2020), het Gewestelijk BestemmingsPlan en haar OntwikkelingsGebieden in Stedelijke Omgeving (GBP en OGS0), het gewestelijke Gids-plan voor stadsvernieuwing en de toekomstige EFRO programmatie 2014- 2020.

CONTACT

AGENTSCHAP VOOR TERRITORIALE ONTWIKKELING - ATO

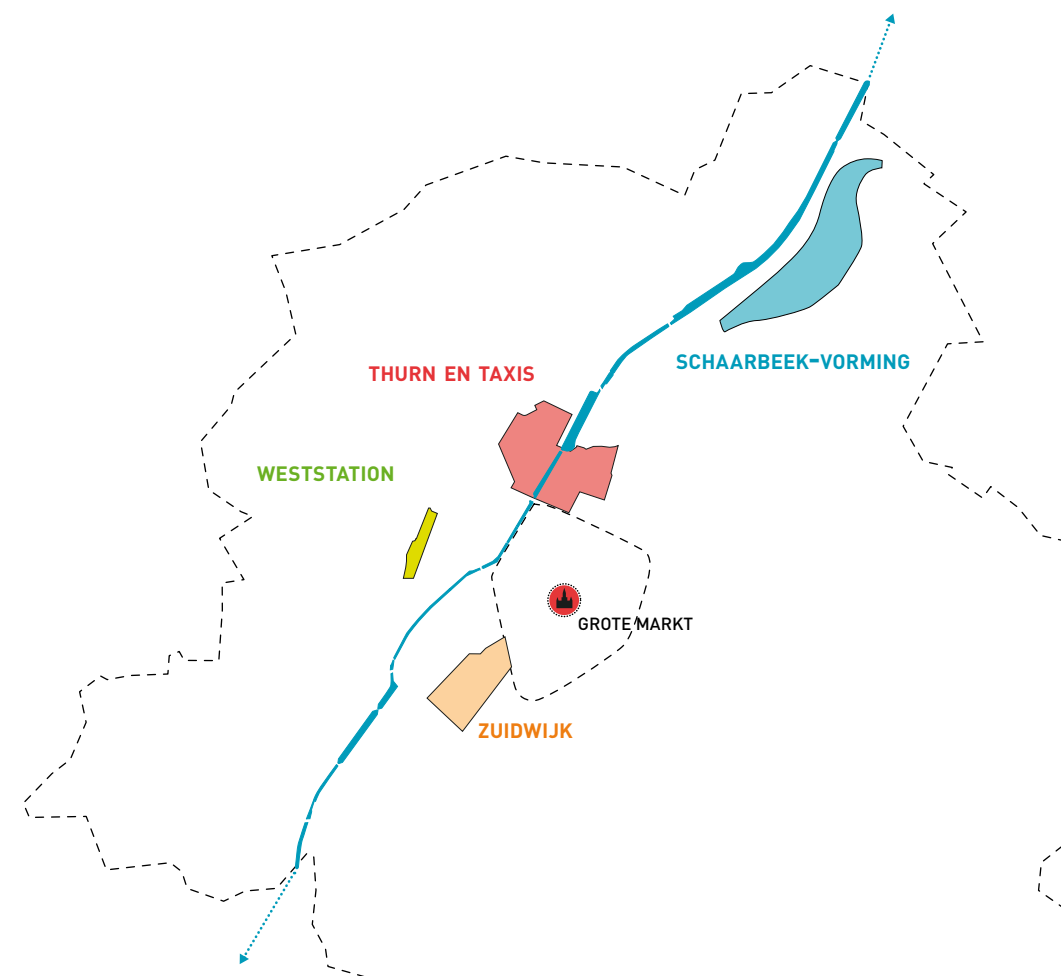
kanaal@ato.irisnet.be
+ 32 (0)2 563 62 96
www.adt.irisnet.be
www.bruplus.eu

GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

Directie Studies en Planning
cmirkes@sprb.irisnet.be
+ 32 (0)2 204 20 62
www.stedenbouw.irisnet.be

GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

Cel Coördinatie en Beheer EFRO
2007-2013
svandewattynne@sprb.irisnet.be
+ 32 (0)2 204 17 56
www.efro.irisnet.be

ONTWIKKELINGSPOLEN VAN HET KANAALGEBIED

4 ontwikkelingspolen werden geïdentificeerd die de voornaamste strategische inzet zijn voor de territoriale, stedenbouwkundige en economische ontwikkelingen. Zij zijn bestemd als ontwikkelingsgebieden dankzij hun strategische ligging en de hoeveelheid beschikbare grond.

SCHAARBEEK VORMING

Reconversie van een spoorwegemplacement naar een multimodaal logistiek platform, een plaats met grootschalige voorzieningen met een regionaal bereik en realisatie van een nieuwe gemengde en duurzame wijk.

ZUIDWIJK

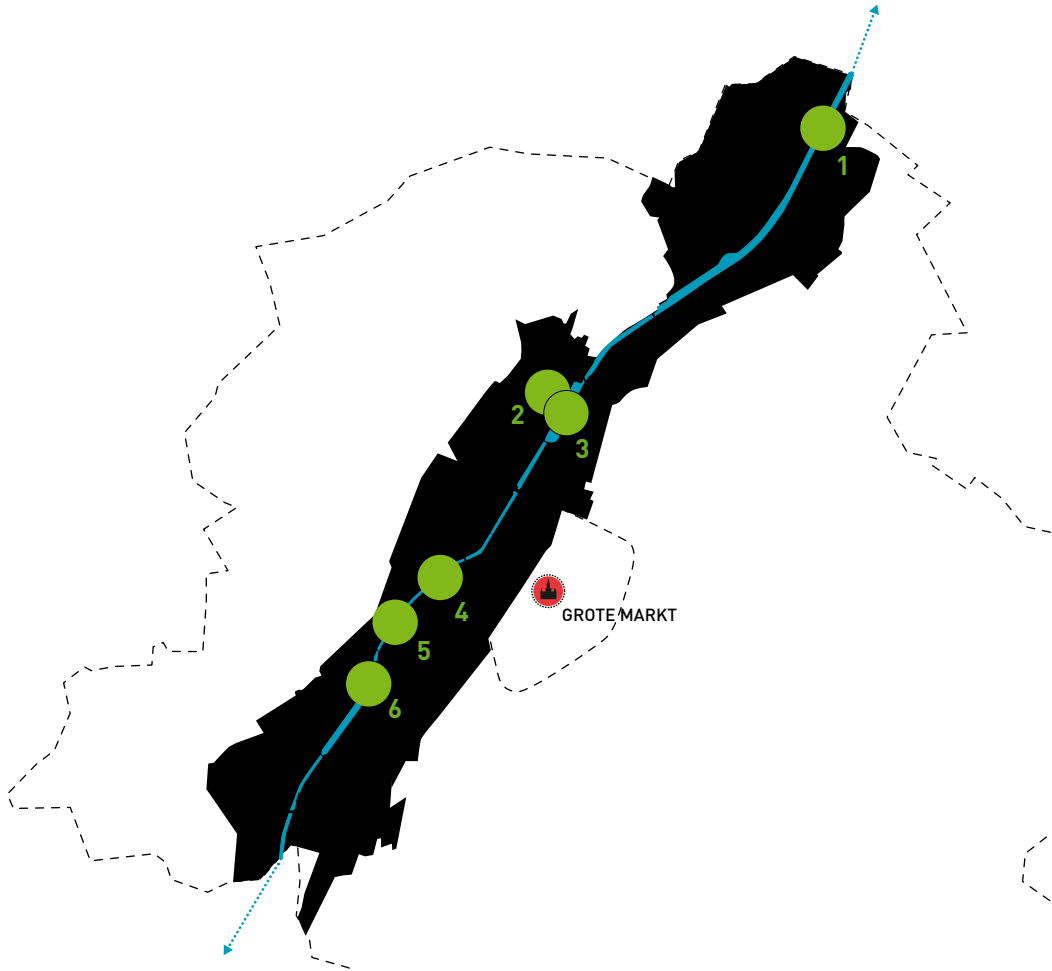
In deze wijk rond het Zuidstation (HST hub) zijn projecten gepland die bestemd zijn om de door de spoorweg gescheiden wijken te verbinden, het station aan te sluiten met het stadscentrum, woningen te creëren, hotels en andere economische activiteiten te genereren, de inplanting van kantoren te rationaliseren en de intermodaliteit in dit knooppunt van openbaar vervoer (trein, metro, tram, bus) te vergroten.

THURN EN TAXIS

Voormalig spoorwegemplacement met opmerkelijke historische, monumentale gebouwen die een nieuwe bestemming krijgen (of waar een herbestemming lopende is): kmo's, kantoren, horeca, beurzen en evenementen, zetel van Leefmilieu Brussel, duurzame wijk, regionaal park...

WESTSTATION

Rond dit openbaar vervoersknooppunt (trein, metro, bus en tram), is er grond beschikbaar voor woningen, wijkvoorzieningen, winkels en kantoren.

PERIMETER VAN HET KANAALPLAN

De Franse architect, stedenbouwkundige en landschapontwerper Alexandre Chemetoff is geselecteerd door de minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om een masterplan voor het kanaalgebied uit te werken.

Chemetoff is vooral bekend door zijn stadsplanningproject voor het Île de Nantes.

Hij werd uitgekozen na een Europese aanbestedingsprocedure waar veel prestigieuze kandidaten op inschreven.

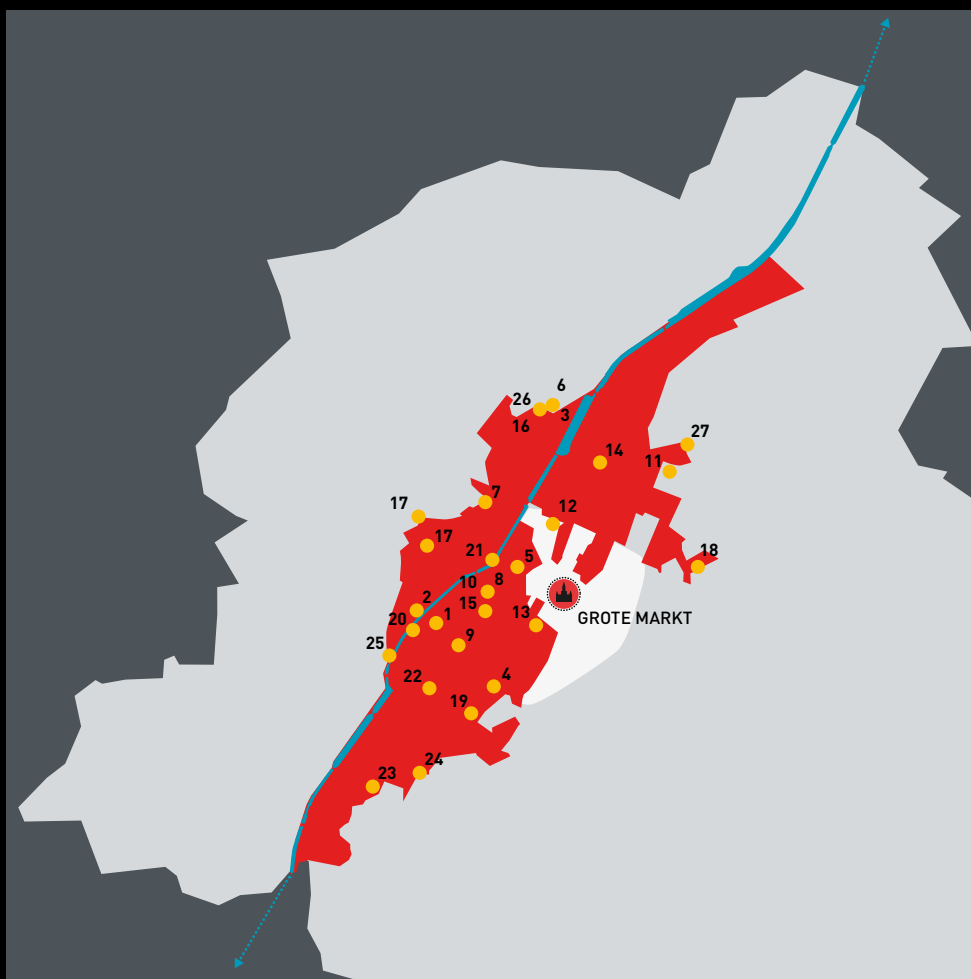
Het doel van dit richtplan: een duidelijke, ambitieuze en breed gedragen visie voor dit gebied definiëren die de territoriale en sociale cohesie verbetert.

PRIORITAIRE PROEFSITES

Na afloop van de eerste fase van het Kanaalplan, heeft de Regering 6 prioritaire proefsites in het Kanaalgebied aangeduid:

1. BUDA
2. TIR-CENTRUM
3. VERGOTE
4. HEYVAERT
5. BIRMINGHAM
6. BIESTEBROECK

PROJECTEN MET EUROPESE STEUN

PERIMETER VAN DE PROJECTEN

DIE IN AANMERKING KOMEN VOOR DE PROGRAMMERING 2007-2013 VAN HET EUROPEES FONDS VOOR REGIONALE ONTWIKKELING (EFRO) - 160 MILJOEN EURO VOOR 34 PROJECTEN

→ PROJECTEN OP DE KAART

1. Abatan 2020
2. Brussel-Ecopool
3. Brussels Greenbizz
4. Cenforgil
5. MAD Brussels - Mode and Design Center
6. Competentiecentrum Duurzaam Bouwen
7. Centra voor geavanceerde technologie (CAT) industriële automatisering
8. CAT residentiële en industriële elektriciteit
9. CAT groene en hernieuwbare energie

10. CAT computeranimatie en grafische industrie
11. CAT chemie
12. CAT kinderverzorging en verpleegkundige zorgen
13. Kribbe Elmer in de Stad
14. Kribbe Etoile du Nord
15. Kribbe Les Tulipes
16. Kribbe Maison Rouge
17. Kribbes Rives Ouest
18. Kribbe Station
19. Kribbe Verhaegen
20. Emovo
21. Hotel Belle-Vue
22. Veeartsen school
23. Kmo-park Paepsem
24. Foresthoreca

25. Zuidhaven - Kanaal Innovatie
26. Centrum voor stedelijke economische activiteiten
27. Centrum voor werkgelegenheid en economische ontwikkeling

→ ACTIEVE PROJECTEN VOOR HET GEBIED

- Boost Your Talent
- Brusoc
- Brussels Greenfields
- Brussels Sustainable Economy
- Stadsmarketing
- Open Soon
- Village Finance

RUIMTE

VOOR NIEUWE WONINGEN

Het kanaalgebied strekt zich uit aan weerszijden van de waterweg die Brussel via Antwerpen verbindt met de Noordzee. Het beslaat 9,2% van de oppervlakte van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en er woont 15% van haar bevolking. In dit gedeelte vindt men de jongste bevolking van de stad: ruim de helft van hen is jonger dan 30 jaar. Ook de bevolkingsgroei is hier het grootste.

Sinds 1989 ontplooiën het gewest en de gemeenten veel initiatieven om de woningen, de voorzieningen en de openbare ruimte te verbeteren. Zo vonden er 38 van de 60 wijkcontracten⁽¹⁾ plaats, die samen goed waren voor 600 miljoen euro overheidsinvesteringen. De dienst Stadsrenovatie van Citydev.Brussels (voormalige GOMB) bouwde hier in samenwerking met private investeerders ruim 1.000 woningen met een geconventioneerde prijs en is bezig met een aantal nieuwe projecten die samen zo'n 400 bijkomende woningen zullen opleveren.

Eveneens aan de rand van het kanaal bouwt een private projectontwikkelaar de hoogste woontoren van België en een van de hoogste van Europa van 140 meter hoog voor 42 verdiepingen. Aan de overkant vinden we de volledig nieuwe duurzame Tivoliwijk op een terrein van 4 hectare. Een stukje verder ligt het voormalige spoorwegterrein van Thurn en Taxis, dat volop in ontwikkeling is.

Er komen circa 400 passiefwoningen, een park, een crèche, winkels en een incubator voor groene bedrijven (Brussels Greenbizz). In totaal hoopt het gewest dat hier in 2020 zo'n 140.000 bijkomende bewoners een nieuwe stek kunnen vinden, wenst dus een gediversifieerd aanbod van woningen te ontwikkelen, passief- of voorbeeldwoningen begunstigen, waarvoor het gewest partnerships wil afsluiten met diverse ondernemingen en investeerders om de beschikbare grond te exploiteren, vooral in het kanaalgebied.

⁽¹⁾ "Duurzame Wijkcontracten" geworden in 2010

CONTACT

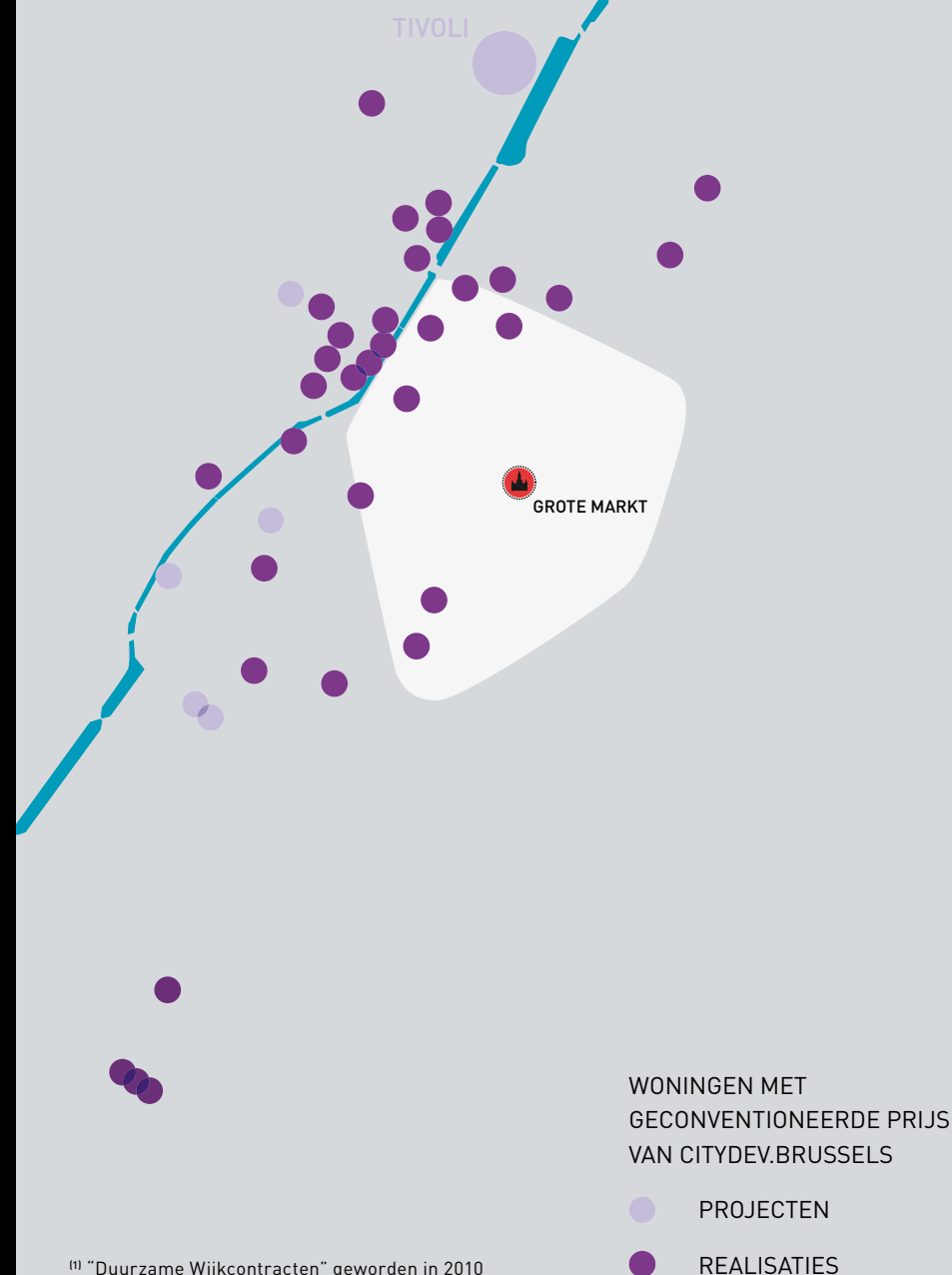
CITYDEV.BRUSSELS
Commerciële Dienst
renocom@citydev.be
+32 (0)2 422 50 50
www.citydev.be

**AGENTSCHAP VOOR TERRITORIALE
ONTWIKKELING – ATO**
kanaal@ato.irisnet.be
+32 (0)2 563 62 96
www.ato.irisnet.be
www.bruplus.eu

**GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST
BRUSSEL**
Directie Stadsvernieuwing
broh.stadsvernieuwing@gob.
irisnet.be
+32 (0)2 204 24 26
www.wijken.irisnet.be

PERIMETER VAN
ALLE WIJKCONTRACTEN ⁽¹⁾

⁽¹⁾ "Duurzame Wijkcontracten" geworden in 2010

EEN GEBIED

VOOR ECONOMISCHE GROEI, DUURZAME
ONTWIKKELING EN INNOVATIE

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is een van de economische longen van België. De Brusselaars vertegenwoordigen 10% van de bevolking maar Brussel genereert 19% van het BBP en 15% van de werkgelegenheid.

Een groot aantal ondernemers en investeerders koos het kanaalgebied voor hun project. Ze werden aangetrokken door de goede verbindingen, de beschikbare ruimte en de vele verschillende voorzieningen.

Er zijn hier meer dan 6.000 bedrijven gevestigd. Samen produceren ze een toegevoegde waarde van ruim 7,5 miljard euro per jaar.

Het kanaalgebied biedt nog steeds veel mogelijkheden voor economische initiatieven die zich graag in het hart van de Europese hoofdstad willen vestigen. Zo beoogt de creatie, begin 2014, van een Zone van Economische Uitbouw in de Stad (ZEUS) de vestiging van bedrijven in dit gebied te stimuleren (zie hiernaast). En het Gewest ontwikkelt er een reeks van projecten die de economische circuits op het gebied van leefmilieu wil promoten met name ecoconstructie, hernieuwbare energiebronnen en een duurzame economie.

CONTACT

→ ALGEMENE INFORMATIE

IMPULSE.BRUSSELS
info@impulse.irisnet.be
+ 32 (0)2 422 00 20
www.impulse.irisnet.be

**ATRIUM - GEWESTELIJK
AGENTSCHAP VOOR DE HANDEL**
atrium@atrium.irisnet.be
+ 32 (0)2 502 41 91
www.atrium.irisnet.be

**AGENTSCHAP VOOR TERRITORIALE
ONTWIKKELING - ATO**
kanaal@ato.irisnet.be
+ 32 (0)2 563 62 96
www.ato.irisnet.be
www.bruplus.eu

LEEFMILIEU BRUSSEL (BIM)
Dienst Economie in transitie
gvankelecom@leefmilieu.irisnet.be
+32 (0)2 775 76 83
www.leefmilieubrussel.be

**GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST
BRUSSEL**
Brussels invest & export
info@brusselsinvestexport.be
+32 (0)2 800 40 00
www.brusselsinvestexport.be

→ BESCHIKBARE GEBOUWEN EN TERREINEN

CITYDEV.BRUSSELS
Commerciële Dienst
commercial@citydev.be
+32 (0)2 422 51 51
www.citydev.be

Netwerk van Bedrijvencentra
info@brucenter.be
+32 (0)2 422 50 43
www.brucenter.be

→ LENINGEN, ONDERSTEUNING EN R&D

**GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST
BRUSSEL**
Directie steun aan ondernemingen
expa.eco@sprb.irisnet.be
+ 32 (0)2 800 34 21
www.werk-economie-emploi.irisnet.be

**GEWESTELIJKE INVESTERINGS-
MAATSCHAPPIJ VOOR BRUSSEL - GIMB**
info@gimb.be
+32 (0)2 548 22 11
www.gimb.be

**INNOVIRIS - BRUSSELS INSTITUUT
VOOR ONDERZOEK EN INNOVATIE**
info@innoviris.be
+32 (0)2 800 40 00
www.innoviris.be

DE OVERHEID - TOT UW DIENST, IN UW BELANG

Wenst u een grote onderneming, een kmo of een handelszaak op te richten? Een geheel aan publieke actoren begeleiden uw initiatief, geven advies en stellen partnerships voor.

→ U wilt een bedrijf oprichten of investeren in innovatie

Impulse.brussels is er om iedereen die wil ondernemen te helpen bij het zoeken van concrete informatie, het vinden van de juiste contactpersonen en bij de begeleiding voor het concretiseren van hun project.

→ U heeft plannen voor een handelszaak, een restaurant, een bar ...

Het regionale agentschap ATRIUM begeleidt startende handelszaken bij hun zoektocht naar een goede locatie en geeft een specifieke subsidie voor de vestiging in bepaalde wijken in het centrum.

→ U zoekt een terrein of een gebouw

Citydev.brussels beschikt over 200 hectare grond verdeeld over 45 locaties voor bedrijven, naast bedrijvencentra, zakencentra en bedrijvenincubators. Het merendeel daarvan ligt in het Kanaalgebied.

→ U bent op zoek naar financiering of ondersteuning

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest biedt ondersteuning en leningen voor een laag tarief aan de ondernemers die zich willen vestigen in de hoofdstad van Europa. Deze financiële instrumenten zijn nog voordeliger in de nieuwe Zone van Economische Uitbouw in de Stad (ZEUS), dat samenvalt met het Kanaalgebied.

→ U wilt uw bedrijf vestigen in de ontwikkelingspolen langs het kanaal

Het Agentschap voor Territoriale Ontwikkeling (ATO) volgt de ontwikkeling van 10 ontwikkelingspolen in Brussel, waarvan er 4 aan het kanaal liggen (Thurn en Taxis, Zuidwijk, Schaarbeek Vorming, Weststation).

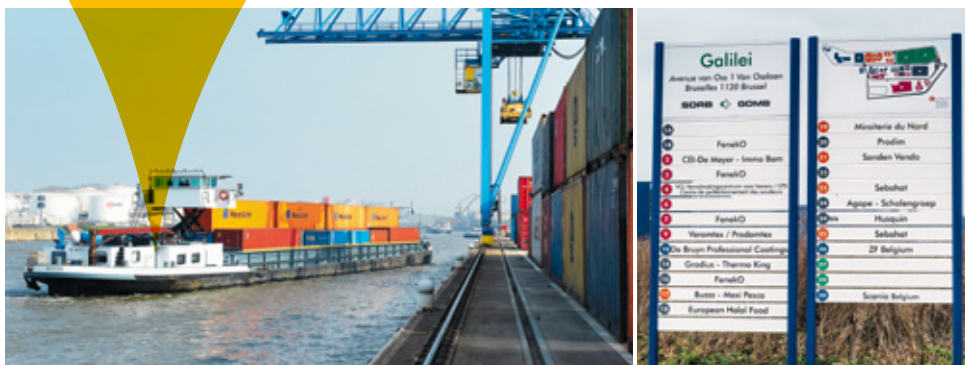
- ZONE VAN ECONOMISCHE UITBOUW IN DE STAD - ZEUS (*)
- ONDERNEMINGSGEBIED IN STEDELIJKE OMGEVING (OGSO)
- ECONOMISCHE TERREINEN VAN CITYDEV.BRUSSELS
- BEDRIJVEN-CENTRA

(*) VOORLOPIGE PERIMETER

RUIMTE

VOOR LOGISTIEK EN STEDELIJKE BEDRIJVEN

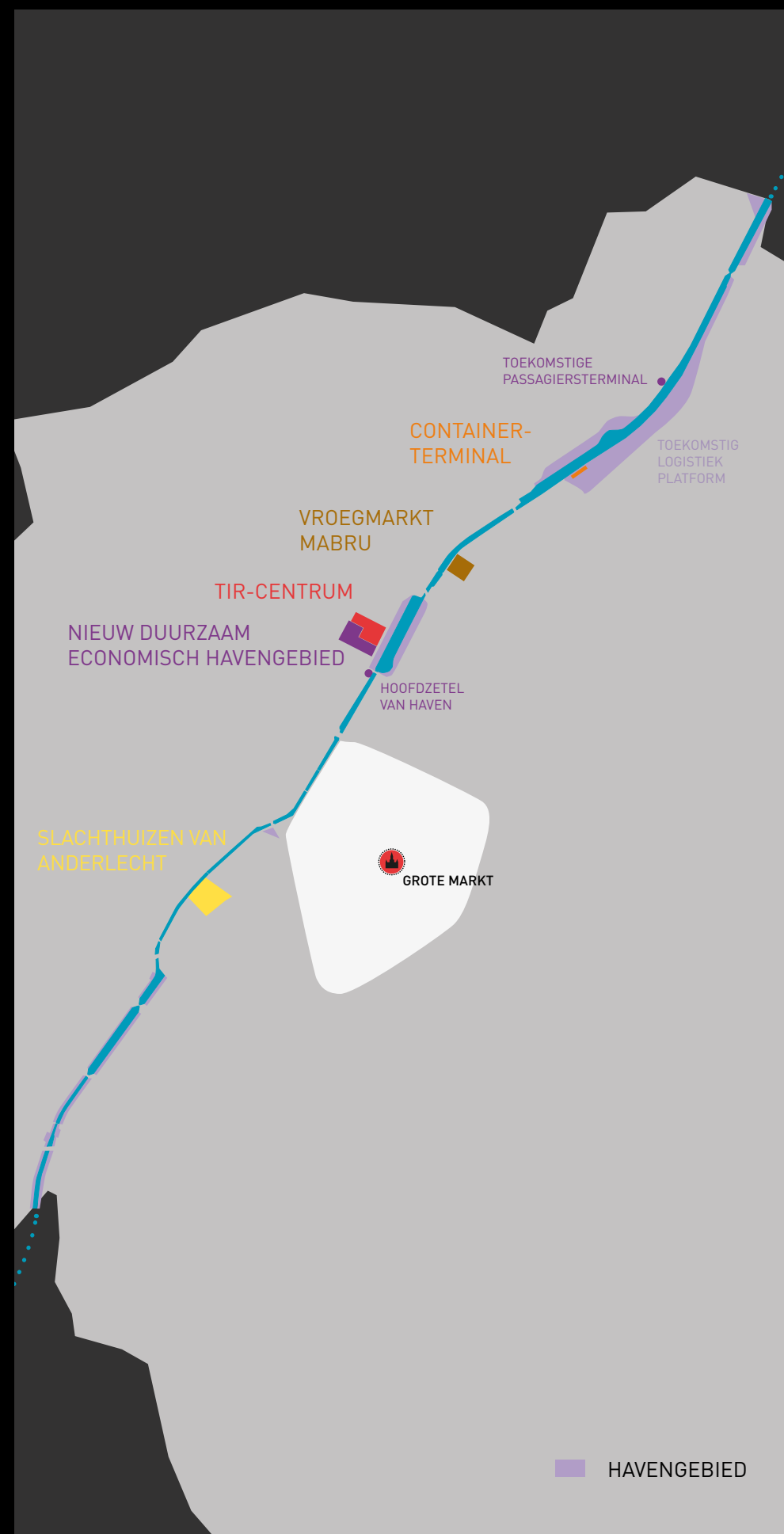

Als zesde grootste binnenhaven van Europa ligt Brussel in het middelpunt van de Europese verbindingswegen. De zeehaven biedt toegang aan schepen tot 4.500 ton, is dag en nacht toegankelijk en ligt op slechts vijf uur varen van Antwerpen. De Haven van Brussel beheert de 14 km waterwegen in het gewest en de haveninfrastructuur: er liggen 5,5 km kaaien, 85 hectare grond, een containerterminal en magazijnen zoals het TIR-centrum ter beschikking van bedrijven. In het douane-, overslag- en distributiecentrum vinden allerlei sectoren een plaats: agrovoeding, bouw, energie, chemie, logistiek, enzovoort. De haven blijft groeien, met onlangs de aanleg van een nieuw duurzaam economisch havengebied van bijna 9 hectare voor stedelijke bedrijven en een logistiek magazijn. Dat leverde 300 extra banen op, bij de bestaande circa 12.000 banen van de 360 bedrijven in het havengebied. Het is een belangrijk toevoercentrum voor Brussel: dankzij het transport over water van zo'n 7 miljoen ton goederen per jaar, worden maar liefst 670.000 vrachtwagens in de stad vermeden.

In het kanaalgebied liggen ook enkele grootschalige voorzieningen uit de voedingssector: de vroegmarkt Mabru (40.000 m², 1.000 m² koeling, 1.600 parkeerplaatsen...); het Europees Centrum voor Fruit en Groente (25.000 m², 64 magazijnen met koelruimtes...); logistieke centra en overslagcentra, ook met koelruimtes; de Slachthuizen (10,5 hectare, honderdtal bedrijven, 100.000 bezoekers tijdens de weekendmarkten...), met een toekomstig project voor een voedingswarenmagazijn van 11.000 m² met onder andere restaurants, een compact slachthuis van 10.000 m² en stadsmagazijnen en een stadsboerderij op het dak.

CONTACT

HAVEN VAN BRUSSEL
Commerciële Directie
rreekmans@haven.irisnet.be
+32 (0)2 421 66 37
www.havenvanbrussel.be

EEN ANDER BRUSSEL

SLECHTS 10 MINUTEN
VAN DE GROTE MARKT

Het kanaalgebied doorkruist een groot aantal **gezellige, drukke en bruisende wijken**, die allemaal hun eigen **geschiedenis, identiteit en sfeer** hebben. Deze centrale wijken van Brussel vormen het kloppende hart van de stad, een smeltkroes van culturen en activiteiten, van lokale verenigingen tot **culturele instellingen van wereldfaam**, van exotische markten tot hippe bars, van sterrenrestaurants tot kleurrijke kraampjes.

Daarnaast zijn er niet te vergeten de **grote culturele en recreatieve evenementen**, zoals 'La Foire du Livre' met zo'n 70.000 bezoekers in maart, het muziekfestival Couleur Café met ruim 75.000 bezoekers in juni en het tijdelijke strand van Brussel Bad dat zo'n 250.000 tot 400.000 liefhebbers ontving in juli en augustus of het nieuwe 'Brussels Light Festival' dat 85.000 bezoekers aantrok tijdens haar eerste editie, in 2013.

Het Kanaalgebied ligt tien minuten van de Grote Markt en de drukste toeristische straatjes van de Europese hoofdstad. Het is een ander Brussel, met **veel bijzondere gebouwen** die getuigen van de geschiedenis van de stad; een Brussel dat veel te bieden heeft aan toeristen die de platgetreden paden willen verlaten met **het eerste hotel met zicht op het kanaal** en een jeugdherberg in de buurt; een Brussel met een intens cultureel en creatief leven, vooral in **de sectoren van mode en design**.

CONTACT

VISIT BRUSSELS
info@visitbrussels.be
+32 (0)2 513 89 40
www.visitbrussels.be

AGENTSCHAP VOOR TERRITORIALE
ONTWIKKELING - ATO
kanaal@ato.irisnet.be
+ 32 (0)2 563 62 96
www.ato.irisnet.be
www.bruplus.eu

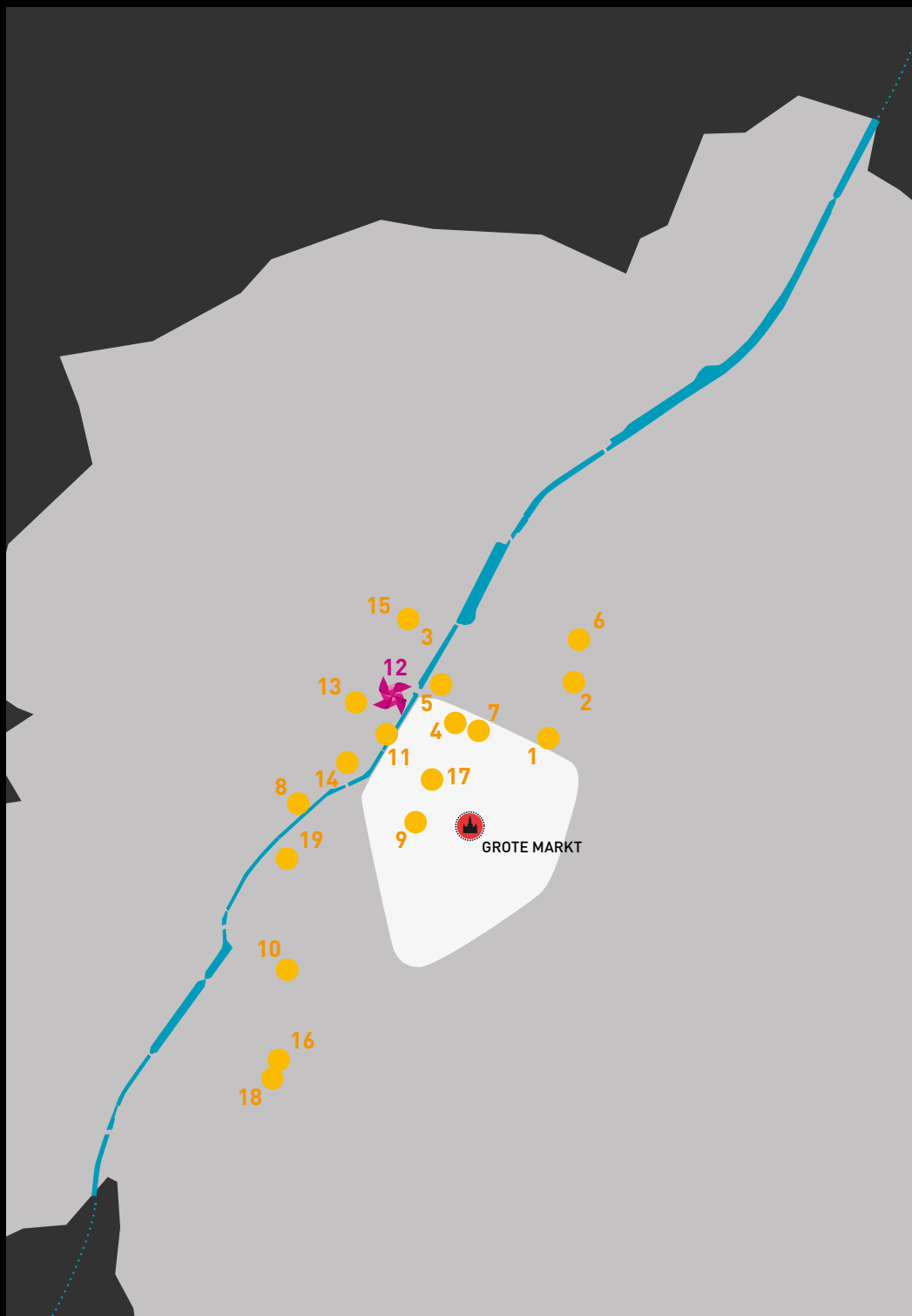
ARCHITECTURAAL ERFGOED IN HET KANAALGEBIED

1. SLACHTHUIZEN VAN ANDERLECHT	5. CENTRUM HEDENDAAGSE KUNST WIELS	10. HALLEN VAN SCHAARBEEK
2. ABDIJ VAN VORST	6. BROUWERIJ BELLE-VUE	11. SINT-GORIKSHALLEN
3. BROUWERIJ VANDENHEUVEL	7. THURN EN TAXIS	12. SINT-JAN-DE-DOPERKERK
4. ERASMUSHUIS	8. CITROËNGARAGE IJZER	13. SERRES VAN LAKEN
	9. KRUIDTUIN	14. BUDABRUG

TOERISTISCHE BEZIENSWAARDIGHEDEN IN HET KANAALGEBIED

1. BRYC (Bruxelles Royal Yacht Club)	10. HOTEL MEININGER BRUSSELS CITY CENTER (voormalige Belle-Vue Brouwerij)	14. BROUWERIJ CANTILLON Brussels Museum van de Geuze
2. WATERSPORTCLUBS (4)	11. JEUGDHERBERG GENERATION EUROPE	15. ZUIDHAVEN (in opbouw, interpretatie centrum van de waterweg)
3. K'NAL	12. SINT-GORIKS/ DANSAERTWIJK	16. RIOOLMUSEUM
4. BRUSSEL BAD	13. THURN EN TAXIS	17. ZUIDMARKT
5. ZUIDER KERMIS		18. TOEKOMSTIGE PASSAGIERSTERMINAL
6. WINTERPRET		
7. FESTIVAL COULEUR CAFÉ		
8. BRUSSELS BY WATER		
9. TRAIN WORLD (opening in 2014)		

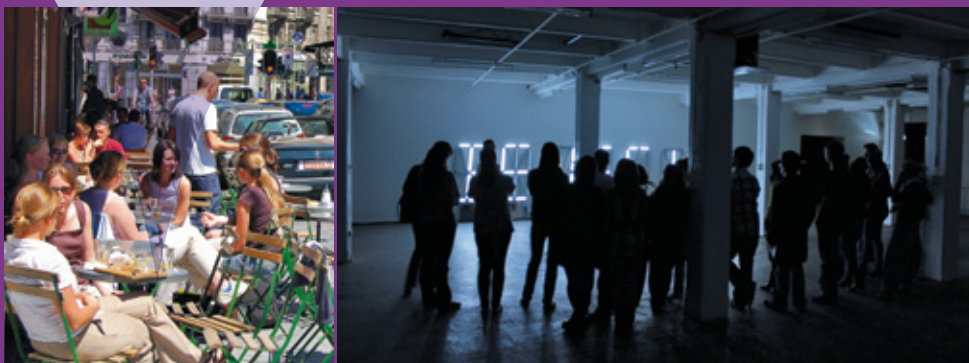

CULTURELE PLAATSEN EN EVENEMENTEN IN HET KANAALGEBIED

1. KRUIDTUIN	10. THE EGG - Komedie van Brussel	15. COULEUR CAFÉ (muziekfestival)
2. HALLEN VAN SCHAARBEEK	11. IMAL (centrum voor digitale cultuur en technologie)	16. WIELS (centrum voor hedendaagse kunst)
3. THURN EN TAXIS	12. MOLENBEEK CULTURELE HOOFDSTAD 2014	17. DE ELEKTRICITEITSCENTRALE (centrum voor hedendaagse kunst)
4. KVS (Koninklijke Vlaamse Schouwburg)	13. HET HUIS DER CULTUREN MOLENBEEK	18. FONDATION A (fotografiemuseum)
5. KAAI THEATER	14. LA FONDERIE (Brussels Museum voor Industrie en Arbeid)	19. KELDERS VAN KUREGEM
6. THEATER OCÉAN NORD		
7. THÉÂTRE NATIONAL		
8. CHARLEROI DANSES Raffinaderij		
9. RIJKEKLAREN		

SMELTKROES VAN CREATIVITEIT

IN HET HART VAN BRUSSEL

De **Dansaertwijk** in hartje Brussel is het centrum van de bloeiende creatieve sector van mode en design. In de trendy bars en restaurants komt u veel bekende **modeontwerpers, designers, vormgevers en juwelenontwerpers** tegen.

Die trend ontstond zo'n vijftien jaar geleden dankzij enkele creatieve geesten die van Brussel een internationaal vermaarde **avant-gardehoofdstad** maakten. Die invloed druppelt door in de omringende wijken tot aan het kanaal, met winkels voor designmeubels en bijzondere stoffen, kunstenaarshuizen en **bedrijvencentra voor jonge ontwerpers**.

De laatste jaren vinden ook de culturele en de creatieve sector een plaatsje in de wijken: grafische vormgevers en webdesigners, communicatie- en reclameagenschappen, architectenbureaus... Zij vormen een uitstalraam van de Brusselse creativiteit met evenementen als Brussels Design September, Modo Parcours of Festival Kanal.

MAD Brussels (Mode And Design Brussels) speelt een belangrijke rol in deze dynamiek. Het steunt de ontwerpers, organiseert ontmoetingen tussen diverse disciplines en promoot het avant-gardistische imago van Brussel in de wereld.

CONTACT

→ ALGEMEEN ADVIES

MAD BRUSSELS -
MODE AND DESIGN CENTRE
contact@madbrussels.be
+32 (0)2 880 85 62
www.madbrussels.be

GEWESTELIJKE
OVERHEIDSDIENST BRUSSEL
BRUSSEL INVEST & EXPORT
Sector Mode, Design en
Creatieve Industrieën
cdath@sprb.irisnet.be
+32 (0)2 800 40 71
www.brusselsinvestexport.be

→ GEBOUWEN EN KANTOREN VOOR ONTWERPERS

CITYDEV.BRUSSELS
Netwerk van bedrijvencentra
info@brucenter.be
+32 (0)2 422 50 43
www.brucenter.be

CONTACTEN

→ ALGEMENE INFORMATIE

**PORTAALSITE VAN HET BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK GEWEST**
www.brussel.irisnet.be

**WEBSITE VAN HET KANAALGEBIED
EN DE CENTRALE WIJKEN VAN BRUSSEL**
www.bruplus.eu

**AGENTSCHAP VOOR TERRITORIALE
ONTWIKKELING - ATO**
kanaal@ato.irisnet.be
+32 (0)2 563 62 96
www.ato.irisnet.be
www.bruplus.eu

→ STEDELIJKE ONTWIKKELING VAN HET KANAAL

**GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST
BRUSSEL**
Directie Studies en Planning
cmirkes@sprb.irisnet.be
+32 (0)2 204 20 62
www.stedenbouw.irisnet.be

**GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST
BRUSSEL**
*Cel Coördinatie en Beheer EFRO
2007-2013*
svandewattynne@sprb.irisnet.be
+32 (0)2 204 17 56
www.efro.irisnet.be

→ INVESTEERDERS IN HUISVESTING

CITYDEV.BRUSSELS
Commerciële Dienst
renocom@citydev.be
+32 (0)2 422 50 50
www.citydev.be

**GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST
BRUSSEL**
Directie Stadsvernieuwing
broh.stadsvernieuwing@
gob.irisnet.be
+32 (0)2 204 24 26
www.wijken.irisnet.be

→ ECONOMISCHE INVESTEERDERS, ONDERNEMERS EN HANDELAARS

IMPULSE.BRUSSELS
info@impulse.irisnet.be
+32 (0)2 422 00 20
www.impulse.irisnet.be

CITYDEV.BRUSSELS
Commerciële Dienst
commercial@citydev.be
+32 (0)2 422 51 51
www.citydev.be

Netwerk van Bedrijvencentra
info@brucenter.be
+32 (0)2 422 50 43
www.brucenter.be

HAVEN VAN BRUSSEL
Commerciële Directie
rreekmans@haven.irisnet.be
+32 (0)2 421 66 37
www.havenvanbrussel.be

**ATRIUM - GEWESTELIJK AGENTSCHAP
VOOR DE HANDEL**
atrium@atrium.irisnet.be
+32 (0)2 502 41 91
www.atrium.irisnet.be

**GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST
BRUSSEL**
Brussels invest & export
info@brusselsinvestexport.be
+32 (0)2 800 40 00
www.brusselsinvestexport.be

→ GROENE ECONOMIE

LEEFMILIEU BRUSSEL (BIM)
Dienst "economie in transitie"
gvankelecom@leefmilieu.
irisnet.be
+32 (0)2 775 76 83
www.leefmilieubrussel.be

→ CREATIEVE ECONOMIE, CULTUUR EN TOERISME

VISIT BRUSSELS
info@visitbrussels.be
+32 (0)2 513 89 40
www.visitbrussels.be

**MAD BRUSSELS -
MODE AND DESIGN CENTER**
contact@madbrussels.be
+32 (0)2 880 85 62
www.madbrussels.be

**GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST
BRUSSEL**
*Brussel Invest & Export
Sector Mode, Design en Creatieve
Industrieën*
cdath@sprb.irisnet.be
+32 (0)2 800 40 71
www.brusselsinvestexport.be

CITYDEV.BRUSSELS
Netwerk van bedrijvencentra
info@brucenter.be
+32 (0)2 422 50 43
www.brucenter.be

→ ONDERSTEUNING, LENINGEN EN R&D

**GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST
BRUSSEL**
Directie steun aan ondernemingen
expa.eco@sprb.irisnet.be
+32 (0)2 800 34 21
www.werk-economie-emploi.
irisnet.be

**GEWESTELIJKE INVESTERINGS-
MAATSCHAPPIJ VOOR BRUSSEL - GIMB**
info@srib.be
+32 (0)2 548 22 11
www.srib.be

**INNOVIRIS - BRUSSELS INSTITUUT
VOOR ONDERZOEK EN INNOVATIE**
info@innoviris.be
+32 (0)2 800 40 00
www.innoviris.be

ADT
AGENCE DE DEVELOPPEMENT TERRITORIAL ASBL
AGENTSCHAP VOOR TERRITORIALE ONTWIKKELING VZW
ATO . brussels

Een brochure van

Concept, teksten en kaarten: ATO (kanaal@ato.irisnet.be - www.bruplus.eu)

Vertaling: Blablabla bvba, Charlotte Zwemmer
Grafisch ontwerp: SIGN* (www.designbysign.com)
Druk: BEMA-GRAPHICS (www.bemagraphics.com)

© Foto's :

- P. 2: GlobalView, Thalys, Visit Brussels (C. Bogaert en O. van de Kerchove), ATO, ATO/Reporters (E. Herchaft), ATO (G. De Kinder), MBHG-DSP(S. Brison)
- P. 3: ATO, ATO/Reporters (E. Herchaft), ATO (G. De Kinder), MBHG (M. Vanhulst), Visit Brussels (E. Danhier)
- P. 4: ATO/Reporters (E. Herchaft)
- P. 5: ATO, Architectes Associés
- P. 12: MBHG-DSP (BePictures), ATO/Reporters (E. Herchaft)
- P. 14: Architectes Associés, GOMB (D. Plas)
- P. 16: MBHG (M. Vanhulst), ATO/Reporters (E. Herchaft)
- P. 18: Visit Brussels (E. Danhier), Visit Brussels (O. Polet), Abatan
- P. 24: Visit Brussels (O. van de Kerchove), iMAL
- P. 25: Visit Brussels (O. van de Kerchove en J. Hayard), ATO/Reporters (E. Herchaft)

Wettelijk depot: D2013/10.645/1

Verantwoordelijke uitgever: Luc Maufroy - ATO - 2-4 Koningsstraat - 1000 Brussel - België

www.bruplus.eu

L'Europe et la Région investissent dans votre avenir
Europa en het Gewest investeren in uw toekomst

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Union Européenne
Fonds Européen de Développement Régional
Europese Unie
Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling